

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou ve věci

žalobkyně: **K. S. C.**, narozená dne -
t. č. na adrese -

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 21. 6. 2018, č. j.: OAM-120/ZA-ZA13-P05-PD2-2013

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 21. 6. 2018, č. j.: OAM-120/ZA-ZA13-P05-PD2-2013, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2018, č. j.: OAM-120/ZA-ZA13-P05-PD2-2013, jímž jí nebyla prodloužena doplňková ochrana podle ustanovení § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

2. Žalobkyně v žalobě namítala, že celá její rodina žije v ČR, kam přijela, aby unikla diskriminaci a mohla žít se svou rodinou, ona i její rodina byla ve vlasti pronásledována policií, asi před deseti lety žalobkyně s 16 ženami demonstrovala, jelikož nemohla získat mléko pro dítě, byla zadržena a převezena na policejní stanici, kde zůstala několik hodin, řekli jí, že v případě příští demonstrace ji zadrží mnohem déle; z důvodu neúčasti na povinném průvodu pracujících dostala výpověď. Když žila se svým bývalým manželem, policie u nich často prováděla razie, žádala pokutu, jednou bývalého manžela zbila a žalobkyni povalila na zem. Na Kubě nedošlo k žádné podstatné a trvalé změně okolností, imigrační zákon z roku 2012 představuje změnu toliko teoretickou, žalobkyni hrozí postih za dlouhodobý pobyt v zahraničí i kvůli podání žádosti o mezinárodní ochranu, její otec byl na Kubě pronásledován policií, kvůli tomu hrozí žalobkyni zadržení, její návrat není v nejlepším zájmu jejích dětí, žalobkyně by byla považována za imigrantku, nemohla by si najít zaměstnání a bydlení. Konzulární informace zastupitelského úřadu Kuby není vyvážená ani důvěryhodná, navíc tato zpráva stejně jako informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 15. 3. 2017 nejsou aktuální; napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Žalovaný neposoudil trvalost a závažnost změn, neposoudil vliv skutečnosti, že většina žalobkyniny rodiny žije v ČR, příp. má též české občanství a že její otec byl na Kubě bezdůvodně dva měsíce zadržen; vycestování do vlasti není v nejlepším zájmu jejích dětí. K možnosti uplatňovat práva občana Kuby je třeba absolvovat proces dobrovolné repatriace, tento proces je v žalobkynině případě komplikovaný. Migrační zákon Kuby je cizozemská veřejná listina, kterou žalovaný řádně neprovedl jako důkaz. Žalovaný odpovídá za zákonnost a správnost napadeného rozhodnutí, nedostatek žalobkyniny součinnosti nemůže ospravedlnit vydání nezákonného rozhodnutí. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je třeba zjistit všechny okolnosti ve prospěch i neprospěch žalobkyně, žalovaný se nezabýval svévolným zadržováním a špatným zacházením, k němuž na Kubě dochází. Byl porušen čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.
3. Na základě výše uvedeného žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Napadené rozhodnutí je zákonné, byl řádně zjištěn skutkový stav věci, zřetel byl brán na vše, co žalobkyně sdělila, a byly opatřeny dostatečné a aktuální podklady; zpráva zastupitelského úřadu Kuby je vyhovující podklad. Migranti z Kuby již po návratu nečelí potížím z důvodu vycestování, jejich situace se zásadně změnila. Žalobkyně nevyvíjela žádnou protivládní činnost, nebyla ve vlasti trestně stíhána a zemi původu opustila bez potíží s vlastním cestovním pasem, vlast opustila především z ekonomických důvodů; je práce schopná s dobrým zdravotním stavem. Obavy žalobkyně jsou neopodstatněné. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).
6. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože postupoval dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) SŘS.
7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 20. 7. 2017 doručila žalobkyně žalovanému žádost o prodloužení doplňkové ochrany v ČR. V žádosti žalobkyně tvrdila, že ji podává, neboť

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

by chtěla v této zemi zůstat, ona i její syn jsou integrováni do společnosti, má práci a studuje, aby se zdokonalila v jazyce, její syn hovoří česky. ČR jim dává příležitost mít lepší život.

8. Během pohovoru vedeného dne 21. 8. 2017 žalobkyně dále uvedla, že je zde čtyři roky, neměla politické důvody, ale jako samoživitelka nemohla najít odpovídající uplatnění ve vlasti, navíc zde žijí její příbuzní, dle jejího názoru jí byla doplňková ochrana poskytnuta hlavně z ekonomických důvodů. Ekonomické důvody vyplývaly z toho, že měla celou rodinu v zahraničí, což byl problém při hledání práce. Ve vlasti se nic nezlepšilo, naopak, dvakrát za měsíc je v kontaktu s babičkou, ekonomické poměry se zhoršují, babičce byla odňata ekonomická pomoc, jelikož má příbuzné v zahraničí. V případě návratu by byla považována za zrádce a nenašla by zaměstnání; ve vlasti má jen babičku, v ČR má tři sestry, bratra, otce a syna; snaží se integrovat komunikací se svými kolegy, zlepšuje si češtinu, v práci musí hovořit česky. Její zdravotní stav je dobrý, občas mívá migrénu, což je běžná potíž, nebere žádné léky a s nemocí se neléčí.
9. Dne 15. 12. 2017 se žalobkyně mohla seznámit s podklady rozhodnutí. Nechtěla se seznámit s obsahem podkladů a vyjádřit se k nim, navrhnout jejich doplnění, uvést nějaké další skutečnosti či informace ani se vyjádřit ke zdrojům informací a způsobu jejich využití. Pouze doložila těhotenský průkaz a sdělila, že poměry ohledně lidských práv na Kubě se nezměnily, její otec, který žije v ČR 35 let, odjel na Kubu na dovolenou s rodinou, tam byl, dle žalobkynina názoru, z vymyšleného důvodu zadržen a 17 dní byl ve vězení, pak byl propuštěn, ale má zákaz opustit Kubu, tato situace trvá šest měsíců, přestože je občanem ČR, ale tato skutečnost kubánské orgány nezajímá; zemi nemůže opustit, přestože proti němu není vedeno žádné řízení. V případě návratu by její veškeré integrační úsilí přišlo vniveč.
10. Dále soud přistoupil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.
11. Žalobkyni byla původním rozhodnutím ze dne 21. 8. 2013, č. j.: OAM-110/ZA-ZA13-HA18-2013, přiznána doplňková ochrana kvůli vážné újmě v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, která by jí v případě návratu do vlasti hrozila, neboť by byla bez prostředků, jelikož by ji společnost odsoudila z důvodu jejího vycestování do zahraničí. Rozhodnutím ze dne 7. 9. 2015, č. j.: OAM-110/ZA-ZA13-LE23-PD1-2013, jí byla doplňková ochrana prodloužena, neboť stran žalobkyniných potíží nedošlo k podstatné změně situace.
12. Soud se nejdříve zabýval tím, zda důvod, pro který byla žalobkyni udělena a následně prodloužena doplňková ochrana, stále trvá.
13. Žalovaný v tomto ohledu vycházel z dostatečně relevantních, objektivních a aktuálních zpráv o zemi původu. Bylo-li vydáno napadené rozhodnutí v polovině roku 2018, neshledává soud zprávy z roku 2017, příp. konce roku 2016 neaktuální, zvláště když kubánská situace není výrazně dynamická, což ostatně tvrdí samotná žalobkyně, podle které k žádné podstatné změně v její vlasti nedošlo; naopak v žalobě žalobkyně netvrdí žádné konkrétní skutečnosti, proč považuje některé zprávy za překonané. Žalobkyně konkrétně brojila proti informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 15. 3. 2017 a konzulární informaci kubánského zastupitelského úřadu ze dne 14. 11. 2016. První zpráva kromě své aktuálnosti představuje i významně adresnou zprávu ve vztahu k situaci osob, jež pobývaly dlouhodobě v zahraničí či požádaly o mezinárodní ochranu; ostatní zprávy (např. informace Amnesty International z 22. 2. 2017, informace Human Rights Watch ze

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

dne 12. 1. 2017, ale i zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 3.3.2017) jsou spíše obecného rázu a charakterizují bezpečnostní, politickou a lidskoprávní situaci na Kubě, svou adresností stran pobytových záležitostí občanů Kuby však nemohou informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR konkurovat. Konzulární informace ze dne 14. 11. 2016 je kromě své aktuálnosti i dostatečně důvěryhodná, neboť se nezabývá situací na Kubě, ale zahrnuje toliko technické konzulární služby pro kubánské občany, není proto důvod k domněnkám, že uvedené údaje jsou zkreslené a jejich převzetí žalovaným problematické.

14. Žalovaný v obecné rovině správně posoudil, že občanům Kuby již po dlouhém pobytu v zahraničí nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy; tato skutečnost jasně vyplývá z podkladů, zejm. adresné informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 15. 3. 2017. Neobstojí ani argument, že zásadní novela kubánského migračního zákona byla přijata již roku 2012, a proto k ní měl žalovaný přihlídnout již v původním řízení, když žalobkyni doplňkovou ochranu udělil, resp. prodloužil. Při posuzování legislativní změny je nutno nějaký čas vyčkat, jak se zavedená změna uchytí v praxi a jak se aplikace zákona ustálí. Žalobkyni byla doplňková ochrana prodloužena dne 7. 9. 2015, přitom novela migračního zákona nabyla účinnosti až počátkem roku 2013, od té doby se zaváděla praxe a následně musel mít žalovaný ještě dostatečný prostor, aby ustálenou praxi reflektoval; v tomto konkrétním případě novely kubánského migračního zákona je přípustné, aby dne 7. 9. 2015 neměl žalovaný úplnou jistotu, zda v důsledku legislativní změny došlo k podstatnému a trvalému zlepšení poměrů. K nutnosti vyčkat ve vztahu k posouzení důvodů pro prodloužení doplňkové ochrany na promítnutí novely kubánského migračního zákona do praxe se vyslovil i Nejvyšší správní soud, a to v usnesení ze dne 14. 3. 2018, č. j.: 6 Azs 369/2017 - 41, kde uvedl: *„Skutečnost, že žalovaný v minulosti doplňkovou ochranu stěžovatelce udělil, a poté rozhodl o jejím neprodloužení, sama o sobě nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Na tom nic nemění ani skutečnost, že nový migrační zákon byl v Kubánské republice přijat již v roce 2012 (s účinností od počátku roku 2013), tedy před vydáním prvního rozhodnutí, kterým byla doplňková ochrana stěžovatelce udělena. Je třeba vzít v úvahu, že informace o zemi původu je možné z logiky věci získat až s určitým zpožděním. Tyto informace se vždy vztahují k minulosti, byť s ohledem na požadavek aktuálnosti informací o zemi původu k minulosti bezprostředně předcházející rozhodnutí. Pokud navíc v zemi původu dojde ke změně zákona, která může mít vliv na okolnosti odůvodňující udělení doplňkové ochrany, je na místě jistá obezřetnost správního orgánu ohledně zkoumání, zda se tato formální změna promítne též adekvátním způsobem v jednání státních orgánů. Tím spíše v případě Kubánské republiky, kterou nelze bez výhrad označit za demokratický právní stát, který za všech okolností respektuje práva svých občanů (jak vyplývá i z informací shromážděných žalovaným). (...) Odstup několika let umožnil žalovanému vyhodnotit, jakým způsobem je nový migrační zákon aplikován. Doplňková ochrana byla stěžovatelce udělena v době, kdy nebylo možné učinit zcela jednoznačný závěr o tom, jak v jednotlivých případech státní úřady postupují vůči navracejícím se osobám, ve sporném případě tedy postupoval ve prospěch stěžovatelky jako žadatelky o udělení mezinárodní ochrany. Žalovanému nelze v tomto postupu vytýkat pochybení (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2011, č. j. 4 Azs 27/2010 – 87).“*
15. Konkrétně stran žalobkyniny situace se ale žalovaný dopustil závažné vady, která činí rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů a zároveň soudu brání, aby vypořádal několik žalobních námitek.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

16. Přestože obecně se situace kubánských občanů vracejících se do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí podstatně zlepšila, je třeba posoudit individuálně každý případ s dostatečným zřetelem k veškerým specifikům. Žalobkyně vedle dalšího v řízení o prodloužení doplňkové ochrany tvrdila, že její otec, který má občanství ČR, jel na Kubu na dovolenou, přičemž byl z vymyšleného důvodu zadržen a 17 dnů držen ve vězení, poté byl propuštěn, ale má již šest měsíců zákaz opustit Kubu, přestože s ním není vedeno žádné řízení. Jak je zřejmé ze s. 4 napadeného rozhodnutí, žalovaný vzal v potaz zadržení žalobkynina otce kubánskými úřady, tuto okolnost však nikterak nekonfrontoval s důvody pro prodloužení doplňkové ochrany žalobkyni. Přitom ze zpráv o zemi původu, jež jsou součástí správního spisu, vyplývá, že Kuba zůstává autoritářsko-represivním režimem komunistického typu, který se dopouští svévolných zatýkání a zadržování. Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 3. 3. 2017 pak obsahuje kusé informace o postihu rodin osob, vůči nimž byla uplatněna represe. Za této situace se měl žalovaný důkladně zabývat zadržením žalobkynina otce na Kubě, objasnit okolnosti jeho věznění a vyhodnotit, zda by kvůli tomu mohla žalobkyni, coby jeho dceři, hrozit ve vlasti vážná újma. Bylo nezbytné vyhodnotit riziko vážné újmy jak ve vztahu k samotnému zadržení žalobkynina otce, tak i ve vztahu k důvodu, kvůli němuž byla doplňková ochrana udělena, neboť věznění otce může představovat zásadní individualizační aspekt, který by mohl vést k vážné újmě žalobkyně z důvodu dlouhodobého pobytu v zahraničí, byť obecně takové osoby postihovány nejsou.
17. Takové posouzení v napadeném rozhodnutí absentuje, proto je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a je nezbytné jej zrušit (§ 76 odst. 1 písm. a) SŘS).
18. Jelikož situaci žadatelů o mezinárodní ochranu je třeba hodnotit komplexně, bránilo nevyhodnocení věznění žalobkynina otce přezkumu některých žalobních námitek. Soud se tak nemohl vyslovit k trvalosti a závažnosti změny ve vztahu k žalobkyni, k možnosti repatriace ani k možnému porušení mezinárodních závazků ČR v souvislosti s žalobkyniným vycestováním (žalobkyně uváděla konkrétně čl. 3 Úmluvy o právech dítěte). Nevěnoval-li se žalovaný takové podstatné okolnosti, jakou představuje zadržení a věznění žalobkynina otce, nelze konstatovat dostatečné zjištění skutkového stavu. Pokud jde o aktuální situaci v zemi původu, žalovaný se jí v obecné rovině dostatečně zabýval, ve vztahu k žalobkyni ji však nevyhodnotil přiléhavě, ba si neopatřil dostatečné podklady k postižení rodin osob, jež čelí represím režimu.
19. Důvodnou neshledal soud námitku nepřípustnosti důkazu cizozemskou listinou, kterou má být migrační zákon Kuby. Obsah cizího práva může rozhodovací orgán zjistit svou vlastní činností, k zjištění obsahu takového práva se použijí všechna potřebná opatření. Žalovaný si zajistil překlad migračního zákona Kuby do českého jazyka, což považuje soud za dostačující pro zjištění jeho obsahu. Správní orgán proto neměl povinnost provádět cizozemský zákon jako důkaz veřejnou cizozemskou listinou. Žalovaný postupoval obdobně jako při opatrování si podkladů jiných včetně zpráv o zemi původu, soud k takovému postupu nemá výhrad.
20. Ze všech výše uvedených důvodů soud na základě ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) SŘS žalobou napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.
21. V novém rozhodnutí žalovaný náležitě objasní a zohlední zadržení a věznění žalobkynina otce na Kubě, přičemž vyhodnotí riziko vážné újmy, jež by mohlo žalobkyni

hrozit, jak ve vztahu k zadržení samotnému, tak i ve vztahu k důvodu, kvůli němuž byla doplňková ochrana udělena. K tomu si žalovaný opatří dostatečné podklady týkající se např. postupu vůči rodinám osob, jež čelily perzekuci. Podle ustanovení § 78 odst. 5 SŘS je žalovaný tímto právním názorem Městského soudu v Praze vázán.

22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 SŘS. Žalovaný neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalobkyni náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřipustná.

Praha 31. července 2019

Mgr. Dana Černovská v.r.
samosoudkyně